

Vaasan Sotaveteraanimuseon uusi erikoisnäyttely Pro Finlandia III: Suomen tie itsenäisyyteen; näkökulmana Pohjoismaat avataan 5.6.2018 klo 15

Skandinaaviset ja saksalaiset laajentumispyrkimykset keskiajalla johtivat siihen, että suurin osa suomalaisten asuttamasta alueesta tuli lähinnä rauhanomaisin keinoin osaksi Ruotsin valtakuntaa ja samalla länsimaista kulttuuripiiriä. Itämeren kauppareittien myötä Suomi oli jo tullut tutuksi Saksan hansakaupungeissa, joiden kauppiaat ja käsityöläiset asettuivat Suomen kaupunkeihin.

Uskonpuhdistuksen 1500-luvulla luoma yhteisö sai uusia ulottuvuuksia vuonna 1630, kun Ruotsi liittyi kolmikymmenvuotiseen sotaan. Suomalaisista joukko-osastoista huomiota herättivät Euroopassa erityisesti ratsuväki, hakkapeliitat. Sota oli tuhoisa, mutta aikalaisarviot kertovat Ruotsin joukkoihin kuuluneiden suomalaisten olleen miehittäjinä siedettäviä.

Suomen valtiollinen yhteys Ruotsiin katkesi kuitenkin vuonna 1809 Suomen tultua liitetyksi autonomisena suuriruhtinaskuntana Venäjän keisarikuntaan. Samaan aikaan syveni silti myös ymmärrys niistä tekijöistä, jotka yhdistivät Suomea Ruotsiin ja muihin Pohjoismaihin. Lait ja oikeusjärjestelmä, luterilainen usko, kulttuuri ja tiede sekä ruotsin kieli loivat luontevan pohjan yhteyksille.

Kansallisarkiston Suomi 100 -juhlavuoden kolmannessa näyttelyssä ”Pro Finlandia III: Suomen tie itsenäisyyteen; näkökulmana Ruotsi, Norja, Tanska ja Islanti” tarkastellaan pohjoismaisten suhteiden vaikutusta Suomen itsenäistymiskehitykseen. Skandinavismi, uudistuva kulttuurijattelu, pohjoismainen sosiaalidemokratia ja monipuolinen järjestötason yhteistyö muokkasivat yhteiskuntaa ja vahvistivat niiden välisiä siteitä. Näyttelyn kohdemaista painottuu erityisesti Ruotsi. Tällöin tarkastellaan mm. Ruotsin valtakuntaa ja sen perintöä, taloudellisia ja kulttuurisia yhteyksiä, suomalaisia ja skandinavismia, Ahvenanmaan kysymystä sekä Ruotsin suhtautumista ensimmäiseen maailmansotaan ja Suomen itsenäistymiseen. Näyttelyaineisto koostuu 16 seinäkkeestä, joihin sisältyy tekstin ohella runsaasti kuvamateriaalia. Aineisto on täysin kaksikielinen.

Vaasan Sotaveteraanimuseo on saanut Kansallisarkiston tuottaman Pro Finlandia III näyttelyn erikoisnäyttelykseen kesän 2018 ajaksi. Näyttely toteutetaan Vaasan Sotaveteraanimuseon ja Kansallisarkisto Vaasan yhteistyönä. **Kansallisarkiston pääjohtaja, valtionarkistonhoitaja Jussi Nuorteva suorittaa näyttelyn avauksen tiistaina 5.6.2018 klo 15** pidettävässä avajaistilaisuudessa.

Vaasan Sotaveteraanimuseo, Kirkkopuistikko 22 A, puhelin aukioloaikoina (06) 312 9894, on avoinna kesäkuukausina ti - pe klo 10–12 ja 13–16 sekä lauantaisin klo 10–14. Museossa on esillä pysyvän perusnäyttelyn ja Pro Finlandia III:n ohella myös jääkäri liikettä käsittelevä näyttely. Museoon on vapaa pääsy.

Ilkka Virtanen
Österbottens Försvargille – Pohjanmaan Maanpuolustusilta
050 537 7909

Arja Rantanen
Kansallisarkisto Vaasa
040 822 7724